

Марченко, Т.В. Місце аналізу в механізмі управління ліквідністю банку [Текст] / Т.В. Марченко, М.С. Нетребко // Творчий пошук молоді - курс на ефективність: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (19 лютого 2013 р.). – Хмельницький: ХКТЕІ, 2013. – С. 230-233.

МІСЦЕ АНАЛІЗУ У МЕХАНІЗМІ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ БАНКУ

Марченко Т. В., Нетребко М. С.

Науковий керівник: **Криклій О. А.**,
кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри банківської справи
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»

Проблема підтримки ліквідності банків завжди стояла досить гостро і сьогодні вона відноситься до найактуальніших питань управління діяльністю банку. У зв'язку з цим, на нашу думку, детального розгляду потребує механізм управління нею і місце аналізу в ньому зокрема.

Даним питанням займалося широке коло науковців, зокрема М.В. Марущак [1], Ю.С. Серпенінова [4], В.С. Стельмах [2], І. В. Сало, О.А. Криклій [5], М. А. Поморина [3]. Але, на наш погляд, на даний момент роль аналізу у механізмі ліквідності банку є не достатньо дослідженою.

Управління ліквідністю банку є однією з підсистем менеджменту в банку і об'єднує в собі низку взаємопов'язаних функцій (планування, аналіз, регулювання та контроль). Їх взаємозв'язок

створює механізм, за допомогою якого банк забезпечує необхідний рівень ліквідності (рис. 1.1).

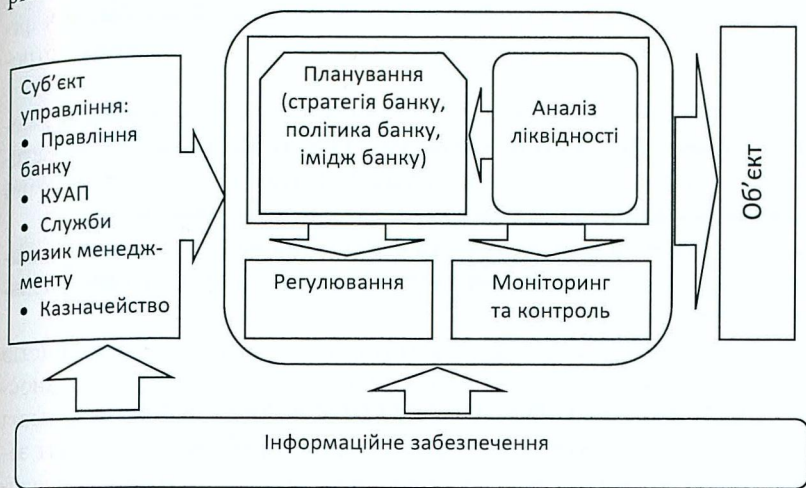

Рис. 1.1. Механізм управління ліквідністю банку

Планування являє собою процес прийняття рішень, орієнтований у майбутнє, і є невід'ємною частиною управління ліквідністю банку, предметом якого є управління процесами створення, розподілу та використання резервів ліквідності банку, що реалізується у розробці відповідних планів, встановленні норм, лімітів й нормативів. Оскільки планування обов'язково включає в себе визначення необхідного, запланованого рівня ліквідності, це вимагає формування необхідного аналітичного забезпечення.

З функціями планування тісно пов'язані функції регулювання й контролю ліквідності, які реалізуються органами управління нею.

Регулювання ліквідності пропонуємо визначати як діяльність менеджерів з підтримки в динамічній системі банку такого її рівня, що відповідає встановленим планам, нормам, лімітам та нормативам. Його головне завдання – усунення відхилень між запланованим та фактичним рівнем ліквідності, що вимагає визначення їх наявності, розміру та причин, які обумовили їх появу. Відповідно, невід'ємною складовою при регулюванні ліквідності є аналіз.

Контроль ліквідності банку передбачає координацію управлінських рішень, спостереження за процесом реалізації поставлених завдань, діагностування наслідків прийняття управлінських рішень, коригування поставлених завдань у разі виникнення потреби тощо.

Моніторинг передбачає збір і систематизацію інформації з метою оцінки поточного та минулого стану показників, що характеризують ліквідність банку, виявлення відхилень між фактичними і плановими показниками та подальшого прогнозування.

Контроль та моніторинг ліквідності банку спираються на аналіз, і являють таким чином залежність від такої складової управління ліквідністю.

У ході формування ефективної системи управління ліквідністю банку важливого значення набувають методики аналізу ліквідності. Аналіз ліквідності банку – сукупність методів щодо оцінювання реального стану виконання зобов'язань банку та можливості задоволення попиту клієнта у кредитних коштах. Метою проведення аналізу ліквідності банку є визначення такого співвідношення активів та пасивів за строками та сумами, яке забезпечить банку необхідний рівень прибутковості діяльності та ліквідності.

Отже, розглянувши функції управління ліквідністю банку, необхідно відмітити, що місце аналізу досить вагоме, оскільки за його результатами можливо виявити потенційні та реальні тенденції, які свідчать про погіршення ліквідності банку, провести аналіз факторів, які призвели до виникнення негативних тенденцій, сформувати систему заходів з метою коригування такої ситуації.

Список використаних джерел

1. Марущак, М.В. Управління ліквідністю як складова конкурентоспроможності банку: автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.08 [Електронний ресурс] / М.В. Марущак; Акад. фін. упр. – К., 2009. – 20 с.

2. Ліквідність банку: окремі аспекти управління та світовий досвід регулювання і нагляду: Науково-аналітичні матеріали. Вип. 11 / В.С. Стельмах, В.І. Міщенко, В.В. Крилова, Р.М. Набок, О.Г. Приходько, Н.В. Гришук. – К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень. 2008. – 220 с.

3. Поморина, М.А. О некоторых подходах к управлению банковской ликвидностью [Текст] / М. А. Поморина // Банковское дело. – 2001. – №9. – С. 5-11.

4. Обґрунтування побудови фінансового механізму управління ліквідністю банку [Електронний ресурс] / Серпенінова, Ю.С. – ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ» – Режим доступу : http://www.lib.academy.sumy.ua/library/Article%5Cserpeninova_4.pdf. – Назва з екрану.

5. Сало, І.В. Фінансовий менеджмент у банку [Текст] / І.В. Сало, О. А. Криклій. – навч. посіб. – Університетська книга : Суми, 2007. – 314 с. – ISBN 978-966-680-312-5.